

Hva er MOT og hva står MOT for?

Som et kompetanseløft for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i skolen har flere forskergrupper på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet utarbeidet en rapport om kunnskapsstatus på disse områdene. Forskerne gir i rapporten informasjon om hvilke program og tiltak – særlig i forhold til rus og atferd – de har vurdert til å ha den forventede effekt. (Rapport: Forebyggende innsatser i skolen, 2006). Her følger rapportens beskrivelse av MOT:

Hovedfokus/innsatsområde

Redusere mobbing, vold og rusmisbruk

Skoleslag/årstrinn

MOT foreldreforberedelse

MOT i barnehagen, foredrag for foreldre og personale

MOT i barneskolen, skolebesøk på 7. trinn i grunnskolen

MOT i ungdomsskolen, 15 informatørbesøk over tre år

MOT i videregående, som valgfag (75t/å) og som samarbeidsskole

MOT i høyere pedagogisk utdanning, 7-9 besøk over tre år

MOT i idrett og kultur

MOT i arbeidslivet

Utgiver

Stiftelsen MOT

Materiell

Manualer, kontrakter, ulike brosjyrer og filmer, bok av A. Vårvik, en rekke maler for skolebesøk, elevmøter, foreldremøter, samlinger for ulike grupper av MOT-personell, kontraktsformular for skoler og kommuner, tilgjengelig på bokmål, nynorsk og delvis på engelsk. Brukerne av program i MOT-serien mottar en hel del materiell så som kalendre, planleggere, t-skjorter og skolesekker med MOT- emblem påtrykt.

Kostnader og tidsbruk

Kommuner betaler kr 60 000 pr år pluss reise og opphold for eget og tilreisende MOT personell ved kursing og andre samlinger. Kommunen kan få utdannet flere motivatører. Inntil 12 skolebesøk på ungdomstrinnet, besøk i grupper av elever fra høyere trinn.

Målgruppe elever

I prinsippet alle elever. Når det gjelder valgfaget i videregående opplæring, er det for elever med ”personlig egnethet”. Versjoner av programmet er også rettet inn mot fritidsarenaen, idrettslag etc.

Mål

”Fremme positiv egenverdi, respekt og forståelse for andre og det å kunne skape trygghet i forholdet mellom mennesker”. Følgende overordnede målsettinger listes opp i programdokumentasjonen:

- øke unges kunnskaper, innsikt og mulighet til å mestre egen livssituasjon og utvikling

- ivareta ungdommens ønske om å engasjere seg i eget miljø og i forhold til egen og andre ungdommers situasjon
- ha innsikt i egne holdninger og valg
- kunne se konsekvenser av ulike valg
- ha kjennskap til hvilke faktorer som påvirker normer, holdninger og verdier
- være klar over hva som utvikler og trykker egen identitet
- kunne følge egen overbevisning, og kunne respektere andres
- kunne ta ansvar for egne handlinger
- kunne kommunisere og kunne ta del i samtaler med andre ungdommer
- vise en atferd som gjør at de er positive rollemodeller
- være ressurspersoner for andre ungdommer og MOT

Arbeidsmåter og aktiviteter

Utdanne ulike grupper av nøkkelpersonell på kommunenivå, skolere elever i videregående opplæring og på ungdomstrinnsnivå til å arbeide som motivatører. Elevene i videregående opplæring skal også gå på skolebesøk til grupper på 7. trinn i grunnskolen der de skal "... bruke seg selv offensivt som rollemodeller." Der skal de vise at faktorer som "vennskap, selvtillit og omtanke er vesentlige". Krav om engasjement fra skolens og kommunens side for å inngå kontrakt. Mye av virksomheten er basert på samlinger, foredrag og skolebesøk der MOT-instruktører foreleser og samtaler med de tilstedeværende.

Teoretisk/empirisk grunnlag

MOT jobber med å bevisstgjøre ungdom til å ta valg som gjør at de mestrer livet. Alle ungdommer vil erfare både medgang og motgang og det gjør at det er viktig å bygge opp motstandskraft til å takle de utfordringene man møter i ungdomstiden på en best mulig måte. Motstandskraft er definert som den evnen man har til å takle utfordringer i livet (Brendtro, 2005), og til å "slå tilbake" til tross for vanskeligheter. For å gi ungdom bedre verktøy for å møte utfordringer har MOT utviklet en filosofi tar utgangspunkt i å utvikle et inkluderende miljø, som er nettverksforsterkende, trygghetsskapende og konfliktdempende. Fokus her er på at man ikke kan se på individer som øde øyer, men at vi i varme og trygge omgivelser tar ansvar for å inkludere personer. MOT ser på individet som en voksende helhet som aktivt omformer omgivelsene sine, samtidig som det blir influert av de samme omgivelsene. Gjennom å øke bevisstheten av sosial påvirkning, bruke gode rollemodeller samt øke troen på egne krefter skal programmet bidra til å både bevisstgjøre ungdom til å ta valg som gjør at de mestrer ungdomstiden på en bedre måte og til å gjennomføre og stå for disse valgene. Dette kan oppsummeres i tre teorier: 1) økologiske teori, 2) sosial påvirkningsteori og 3) self-efficacy

Referanser til Empowerment-teori, peer education og LØFT-modellen for problemløsning. Beskrivelsen av MOT-pedagogikken inneholder også fragmenter fra Coaching, Gestaltpsykologi og "Positiv psykologi". Deler av den teoretiske forankringen gir forventninger om mulig effekt av arbeidet, men det er ikke tydelig hvordan de ulike teoretiske modellene er bygd inn i arbeidet

Implementeringsstrategier

Videregående skoler velger ut fire personer som blir utdannet som MOT-informatører av MOT-organisasjonen. Skolen tegner en kontrakt med MOT med en varighet på minst 2,5 år som forplikter skolen på flere punkt. Kommuner tegner kontrakt og kan få utdannet flere lokale MOT- informatører, som kan arbeide i forhold til ungdomstrinnet og med skolebesøk på 7. trinn i grunnskolen.

Evaluering

Evaluering fra NTNU Samfunnsforskning AS, nr 2/06.

Interne evalueringer fra MOT-organisasjonen.

Evalueringen av MOTs virksomhet startet med en pilotkartlegging i 1999 og denne ble etterfulgt av flere empiriske undersøkelser. I perioden 2003–2006 ble det gjennomført flere evalueringer på skoler som hadde hatt MOT i kortere eller lengre tid. Etter dette er det gjennomført flere utfyllende studier både av kvantitativ og kvalitativ art. I løpet av de siste par årene er det gjennomført empiriske kartlegginger som baserer seg på design med før- og etterundersøkelser samt med sammenligningsgrupper. Her deltok elevene i klasser ved 40 skoler som har MOT og tilvarende klasser fra 40 skoler som ikke hadde benyttet seg av MOTs program. Alle disse kartleggingene har bidratt med positive tilbakemeldinger på de deler av MOTs virksomhet som det er innhentet informasjon om.

1. *Evaluering av MOT* av Befring (1999)
2. *MOT i ungdomsskolen* av Ingebrigtsen og Sæther (2004, 2005, 2006)
3. *Evaluering av MOT i ungdomsskolen* av Econ Poyry (2009)
4. *MOT vs kontrollskoler* av Moen (2009)
5. *Evaluering av MOT i ungdomsskolen* av Proba Samfunnsanalyse (2010)
6. *Utvikling ved nye MOT-skoler* av Moen (2010)
7. Brev og tilbakemeldinger fra ungdom
8. Intervju med ungdom
9. Desemberundersøkelsen (2008, 2009)
10. Tilbakemeldinger fra voksne

Vurdering og anbefaling

Aktivitetene består i hovedsak i motivasjons- og inspirasjonsarbeid ved at utdannede personer forteller og snakker til og med elever og andre (foreldre, personale). Det er uklart om dette er på linje med empowerment-teoriene det refereres til. Peer education som det også refereres til, baserer seg på jevnaldrendes aktiviteter, men programmet benytter eldre og til dels voksne instruktører.

Programmet bygges ikke inn i skolens faste virksomhet, men vil fortsette å være en aktivitet drevet av eksterne og eget personell som ikke har hjemlet sin aktivitet i ansettelsesforhold eller i skolens faste planverk. Det er derfor uklart om det kan kalles implementering.

Programmet har en viss faglig basis, men knytningen til teoretiske modeller er svak og ikke lett å finne igjen i programmets aktiviteter.

Anbefaling

Utdanningsdirektoratet la i 2006 frem en rapport om forebyggende innsatser i skolen. I denne rapporten vurderes de ulike programmene/tiltaket som er i gang i skolen. MOT er et av programmene som nevnes, og programmet vurderes å tilhøre kategori 1: Program med lav sansynlighet for resultater. Det er viktig å understreke at denne vurderingen og anbefalingen gjelder i forhold til MOT som et rusforebyggende program i skolen.

I 2010 utarbeidet Edvard Befring og Bjørg-Elin Moen sin rapport «Positive holdninger: Ressurser for et verdig liv – Organisasjonen MOT under lupen», og den gir en utvidet beskrivelse av MOT og deres program. Den følgende beskrivelsen fra MOT er hentet fra denne rapporten, og den tas med siden den sier noe om implementering av programmet «Lokalsamfunn med MOT».

MOTs målsettinger og arbeidsprogram

Intensjoner og grunnidéer

MOT er en organisasjon som arbeider for å skape et varmere og tryggere oppvekstmiljø gjennom å bevisstgjøre ungdom til å ta egne valg og vise mot: mot til å leve, mot til å bry seg, mot til å si nei. I regi av MOT foregår det et holdningsutviklende arbeid i skoler og på ulike fritidsarenaer.

Det er således en formulert målsetting for MOTs virksomhet å bidra til unge menneskers personlige utvikling. Her handler det i særlig grad om å styrke selvtillit og tro på egne krefter og muligheter og derigjennom å gjøre ungdom robuste mot risikoforhold og stimulere dem til å ta bevisste valg. Det handler også om å utvikle toleranse og dermed hjelpe ungdom til å bry seg om hverandre og å akseptere forskjeller. Dette er holdninger som vil bidra til et tryggere oppvekstmiljø gjennom å styrke generelle beskyttelsesfaktorer og hindre utvikling forbundet med ulike risikoforhold knyttet til ungdomstiden. Den primære målgruppen for MOTs arbeid er ungdom i alderen 12 – 25 år. Sekundærmålgruppen er foreldre og lærere. MOTs grunntanker, grunnantakelser og grunnverdier er presentert med følgende sammenfattende hovedpunkter:

MOTs grunntanke:

Bevisstgjøre ungdom til å ta valg som gjør at de mestrer livet
Styrke ungdoms mot til å ta vare på seg selv og hverandre
Drive holdningsarbeid med fokus på verdier, valg og tro på egne krefter

MOTs grunnantagelser:

Mot er den viktigste egenskapen et menneske har
Mennesket er skjørt og sårbart - og er et produkt av sin oppvekst og sine omgivelser
Mennesket er robust og motstandsdyktig - og kan bestemme sin egen fremtid uavhengig av sin fortid

MOTs grunnverdier:

Mot til å leve
Mot til å bry seg
Mot til å si nei

Et oppvekst- og opplæringsmiljø som skal fremme de personlige egenskapene som her er skissert, må være lagt til rette slik at ungdom kan utvikle holdninger som setter dem i stand til å akseptere mangfoldet: at vi alle er forskjellige, sårbare, robuste og likeverdige. Samtidig må miljøet stimulere til utvikling av holdninger som skaper forutsetninger for å gjøre hverandre verdifulle.

Det praktiske opplegget

MOT har tilrettelagte programmer og tiltak både på ungdomsskole, videregående og på fritidsarenaen. Det mest sentrale i den totale virksomheten er programmet ”MOT i ungdomsskolen”. Lokale MOT-medarbeidere (kalt MOT-informatører) gjennomfører skolebesøk der det er lagt til rette for verdibasert holdningslæring. Siktetpunktet er å støtte opp under lærernes arbeid i det daglige. Det tilrettelagte programmet for MOTs virksomhet i ungdomsskolen omfatter 15 skolebesøk fordelt over 3 år. Et viktig fokus for dette programmet

er holdningslæring som kan bidra til å akseptere forskjeller og gjøre hverandre verdifulle. En sentral oppgave består i å stimulere barn og ungdom til få styrket tillit til egne krefter og muligheter, og bevisstgjøre dem til, som påpekt ovenfor, å ta egne valg og vise mot. Samtidig legges det vekt på at foreldre og lærere kan bli enda bedre støttespillere for de unge. Skolebesøkene, som har variert innhold, tar sikte på å skape et godt miljø gjennom å bevisstgjøre og trene de unge i empati, samhandling og kommunikasjon, i å sette grenser for seg selv og respektere andres grenser. Dette innebærer å skape mestringfølelse, fokusere på det positive, og gi hverandre opplevelser av å være betydningsfulle og verdifulle. Gjennom besøkene tar MOT også sikte på å bevisstgjøre ungdommene til å være aktører i sine egne liv. MOT arbeider således for å styrke oppvekst- og læringsprosesser som kan fremme en positiv utvikling og forebygge mot ulike risikofaktorer¹.

MOT som forebyggingsprogram

Et sentralt kjennetegn ved MOT som forebyggingsprogram er den alliansen som er bygd mellom en stor folkebevegelse, idretten, og en pedagogisk forståelse av hva som er formålstjenlige tilnærminger. Idrettsfolkene er både rollemodeller og pedagogiske aktører. De pedagogiske perspektivene er preget av vektleggingen av menneskers egne muligheter og krefter, og betydningen av å stimulere til utvikling av optimisme og pågangsmot, og til å ta egne valg (Befring, 1999; Ingebrigtsen & Sæther, 2006). Som forebyggingsprogram representerer MOT en helhetlig holdningsdannende tilnærming. Det at positive sider ved idretten er involvert, gir en mulighet for å bringe gode identifikasjonsmodeller inn i de unges tanke- og livskrets. I løpet av siste halvdel av 1900-tallet fikk idretten posisjon som en folkebevegelse som nå har sterk tilslutning i store deler av befolkningen. Her ligger det således en pedagogisk innfallsvinkel, som skolen og andre pedagogiske aktører hittil i liten grad har tatt i bruk. Vi kan også se på MOT som et initiativ for å bringe frivillige inn på oppvekstarenaen. Utenom familien har oppvekst i velferdsstaten for en stor del vært et offentlig anliggende (første sektor). Men i noen grad har vi også hatt private initiativ på dette området, både i form av skoler og barnehjem (andre sektor). Gjennom MOT ser vi at frivillighetsarbeid på denne arenaen markerer seg på en konstruktiv måte (tredje sektor).

Kapittel 3. Lokalsamfunn med MOT

MOT tok tidlig en beslutning om at MOT skulle være for ungdom, og at man skulle arbeide lokalt. Lokalsamfunnet er de unges utviklings- og oppdragelsesmiljø og ungdomsårene er et tidspunkt hvor mange unge opplever flere utfordringer og forandringer. For å arbeide best mulig lokalt har MOT utviklet en helhetsmodell, Lokalsamfunn med MOT, som først og fremst jobber på ungdommenes arenaer og noe opp mot voksne i ungdommenes liv. For å lykkes handler det om å forankre et tiltak på flere plan, og MOT tenker implementering på tre nivåer:

- **MOT forankres som en helhetsmodell i lokalsamfunnet**
- **MOT bygges inn i skolens faste virksomhet**
- **MOT når inn med budskapet til den enkelte ungdom, på en positiv måte**

MOT forankres på ledelsesnivå

Ut fra erfaringer fra kommuner som lykkes godt med MOT, og teori på implementering av forebyggende modeller ble implementeringsmodellen "Lokalsamfunn med MOT" utarbeidet. Hensikten med Lokalsamfunn med MOT er å sikre kontinuerlig og godt

MOT-arbeid i alle ledd. MOT har utviklet 12 ”absolutter” for hva det vil si å være et Lokalsamfunn med MOT:

1. Ungdom i sentrum, inkludert Ungdom Med MOT
2. MOT-forankring i lokalsamfunnets toppledelse
3. Skolepersonalet har eierskap og glede av MOT (dvs. de ser verdien av å bruke tid og ressurser på MOT-arbeidet for å styrke skolemiljøet)
4. Et godt organisert lokalt MOT-team
5. To inspirerende samlinger i året med det lokale MOT-teamet
6. Lojalitet til programmet ”MOT i ungdomsskolen” (og vgs)
7. MOT brukes som en rød tråd på flere av ungdoms arenaer
8. MOT-logoen synliggjøres, på en ungdommelig, mulighetsfokuset og oppriktig måte
9. MOTs identitetssymboler er lett tilgjengelig for ungdom
10. Den lokale MOT-ledelsen og de andre i teamet deltar på MOT-samlinger
11. Årlig ”styremøte”: Lokal toppledelse, lokal MOT-ledelse og Ungdom Med MOT-leder + MOTs sentrale ledelse
12. Oppdatere nettside (www.mot.no/”navn på kommune”) ofte og på en ungdommelig, mulighetsfokuset og oppriktig måte

Forskning støtter betydningen av å mobilisere lokalsamfunnet og helhetstenkning i det holdningsskapende arbeidet i et lokalsamfunn. I Lokalsamfunn med MOT skal det være enighet om viktigheten av å bevisstgjøre ungdom til å ta egne valg og vise mot – mot til å leve, mot til å bry seg, mot til å si nei. Et Lokalsamfunn med MOT skal jobbe for å skape et godt oppvekstmiljø hvor alle blir sett og hørt, og hvor lokal mobilisering og frivillig innsats skaper grunnlag for dette arbeidet. Lokal MOT-ledelse blir fulgt opp på punktene ovenfor gjennom bruk av målstyrings skjema. **Programmet MOT i ungdomsskolen er ansett som kraftsenteret” i Lokalsamfunn med MOT og derfor er det viktig at MOT bygges inn i skolens faste virksomhet.**

MOT bygges inn i skolens virksomhet

En sentral faktor for god implementering er en **aktiv og støttende ledelse** i organisasjonen. I tillegg bør det være tilslutning fra lærerne om å arbeide med det aktuelle tiltaket. Dermed vil nøkkelpersoner knyttet til implementering i skolen være både lærere og rektorer. Her har også skolen et ansvar for å kartlegge hvor villig og klar skolen er for endring, dvs. å vurdere sin egen organisatorisk forutsetning for å implementere nye planer, program eller tiltak. Det er helt nødvendig i forkant av en implementering å sikre at den skjer i en samkjørt organisasjon, som har en god struktur for å iverksette tiltaket, og som har et samkjørt personale. I St.meld. nr. 30 (2003-2004) fremholdes at kompetente, engasjerte og ambisiøse lærere og skoleledere er skolens viktigste ressurs og at alle planer om å utvikle og forbedre skolen vil mislykkes uten deres støtte. Det er viktig at alle i organisasjonen tar ansvar og føler seg forpliktet til å realisere felles mål. Lederskap viser seg gjennom prioriteringer, ressursbruk, timeplaner og sosial støtte. MOTs program i ungdomsskolen og på videregående skole er tiltak som krever at det settes fokus på å bidra til en forbedring av skolens kultur eller holdninger for å etablere en mer felles faglig og holdningsmessig plattform i personalet. Dette er viktig for å unngå konflikter mellom lærere om hva man skal bruke tid og ressurser på. Den kanskje viktigste forutsetningen for å få tilslutning fra lærerne er at de opplever at de har behov for det programmet som introduseres. Dermed er det viktig å være tydelig på hva man skal jobbe

med og avklare hvilke forventninger man har til hverandre, både fra kommunen, skolen og MOT.

Skolen er et mikrosystem som omfatter det mønster av aktiviteter, roller og relasjoner som ungdom opplever i direkte kontakt og interaksjon med personalet og andre elever.

Slik bygges MOT inn i skolens faste virksomhet:

- MOTs arbeid i skolen forankres over tid – programmet varer i minimum tre år.
- Alle ansatte på skolen får gjennom foredrag fra MOTs medarbeidere opplæring i MOT, og kan bruke MOTs kulturbyggingsverktøy i sin hverdag, både mot elever og kollegaer.
- Jevnlige evaluerings-, planleggings- og statusmøter mellom de lokale MOT-informatørene og skolens ledelse.
- Minimum 50 prosent av de voksne MOT-informatørene som kjører programmet ”MOT i ungdomsskolen” er ansatt på samme skole, og er ansvarlig for implementering og gjennomføring av programmet.
- Kontaktlærerne deltar på de fleste av MOT-besøkene for elevene.
- Trinnlærerne har møte med de lokale MOT-informatørene den første skoleuka etter sommerferien for å gå igjennom MOT det kommende skoleåret. Under denne oppfølgingen gjennomgås årets tema og mål, avklaring av forventninger og planlegging av kommende skoleår sett opp mot skolens planverk.

Trofasthet til et program blir forsterket gjennom at manus er tilgjengelig og at man trener informatørene. Alle MOT-manusene har klare beskrivelser av aktiviteten som skal gjennomføres. Dette er viktig for å ivareta programmets helhet. I tillegg er det hensiktsmessig å ha veiledning av de som implementerer programmet. Trening og oppfølging av den lokale MOT-ledelsen er viktig for helheten da det gjør at de er kjent og komfortable med programmet. MOT har per i dag to regionledere som har som sin primæroppgave å følge opp MOT-lederne i kommunene. MOT inviterer til en årlig erfaringsutveksling for å videreutvikle arbeidet i kommunene. Uansett hvor godt et program er forankret i ledelse og skole så må også ungdommene føle at det er noe som treffer dem. MOT er opptatt av å nå inn med budskapet til den enkelte ungdom, og at ungdommene identifiserer seg med budskapet.

Å nå den enkelte ungdom på en positiv måte

Det siste punktet i MOTs implementeringsstrategi omhandler det å nå inn til ungdommene. Gjennom opplæring i sosiale ferdigheter og aktuelle problemstillinger tar MOT sikte på å fremme både sosiale ferdigheter og mestringsstrategier. De unge trenes både i å ta ”rette valg” og ved å ha øvd på ulike situasjoner i forkant vil en være bedre forberedt, noe som gjør at det blir lettere å ta valg når reelle valgsituasjoner oppstår. De positive konsekvensene av slike tiltak har vist seg å være økt bevissthet og refleksjon over egen atferd med påfølgende mindre problematferd. I tillegg har MOT fokus på å skape tillit mellom ungdom og de som jobber med MOT, og man ønsker å skape en åpen atmosfære, uten moralisering og skremselspropaganda. I klasserommet brukes metoder preget av praktiske øvelser, gruppediskusjoner og individuell refleksjon. Manusene viser at besøkene ikke er en undervisningssituasjon som er dominert av monologer fra MOT-informatørens side. Målet er å skape dialog med ungdommen om for eksempel hva de oppfatter som normalt, hvordan det føles å stå utenfor, og hva man kan gjøre for å inkludere de som står utenfor, hvordan man

kan oppnå målene sine, og diskusjon rundt ulike typer valg og atferd. En MOT-informatør skal stille tankefulle, åpne spørsmål og oppmuntre elevene til å spørre hverandre. Dette gir aktiv læring, ikke passiv informasjonsgiving. Virkelighetsnære situasjoner er utgangspunkt for bearbeiding av utfordringer og base for læringsprosesser.

Her følger firepunkts liste på tilnærminger MOT benytter for å *nå inn* hos ungdom:

- Formidlingen av budskapet er interaktiv og inspirerende - gjennom nærhet, dialog og friske virkemidler skal MOT-besøkene skape glede og refleksjon hos ungdom.
- Rekruttering av de riktige medarbeiderne – MOT-medarbeidere som er lekne, positive oppriktige, ekte og tar ungdom på alvor.
- Ungdom Med MOT og modell læring– Ungdom i alderen 15-19 år blir rekruttert og opplært som MOT-medarbeidere for å besøke elever som går siste året på barneskolen. Ungdom Med MOT gjør også aktiviteter rettet mot elever på egen skole.
- Aktiviteter utover skoleprogrammet og lokale arrangementer forsterker ungdoms eierskap til MOT. I tillegg synliggjøres MOT-logoen på ulike arenaer for å gi en påminnelse av budskapet

For å få en mest mulig helhetlig framstilling av MOT er også mer informasjon om MOTs ulike programmer hentet fra deres hjemmeside. De er som følger:

MOT'S PROGRAMMER

MOT i ungdomsskolen er et helhetlig pedagogisk program der elevene møter MOT 14 ganger over tre år. Besøkene har en varighet på 1 – 2 ½ time. Gjennom dialog, øvelser, rollespill og ung til ung-formidling bevisstgjøres ungdom til å ta vare på hver andre og ta egne valg.

Alle besøkene har forskjellig innhold, tema og målsettinger. Disse er igjen knyttet opp mot elevens læreplan i forskjellige fag. Det er voksne MOT-informatører som gjennomfører besøkene. Disse er spesialrekruttert lokalt og de har fått utdanning og sertifisering av MOT sentralt. MOT-informatørene har i tillegg foredrag og møter med ungdoms viktigste støttespillere – foreldre, foresatte og lærere.

MOT i ungdomsskolen består også av Ungdom med MOT. Her skolerens utvalgte elever fra 9.trinnet, som besøker 7.trinnet tre ganger for blant annet å gjøre overgangen fra barneskolen til ungdomsskolen lettere. Ungdom med MOT fra 10.trinn har foreldremøte for 7.trinn-foreldrene.

Om Ungdom med MOT (UMM)

Ungdom med MOT er utvalgte ungdommer i alderen 14-25 år. Det kreves noe ekstra av de som er Ungdom med MOT. De er kulturbyggere. En Ungdom med MOT skal være en rollemodell og godt forbilde for andre, skal gjøre det enklere for de rundt seg å leve, bry seg og si nei, og bidra til å styrke oppvekstmiljøet i positiv retning.

En Ungdom med MOT rekrutteres etter søknad primært i 9.klasse og i VG2 på videregående skole og de blir skolert gjennom en to dagers skolering. Ungdom med MOT har flere roller og oppgaver:

Ungdomsskole

De fleste Ungdom med MOT drar i 9.klasse ut til 7.klassene på den barneskolen som hører til sin ungdomsskole. Her gjennomfører tre skolebesøk for å hjelpe til med å gjøre overgangen fra barne- til ungdomsskole enklere for de som skal begynne på ungdomsskolen.

I tiende klasse arbeider Ungdom med MOT aktivt med å forsterke det gode miljøet på sin ungdomsskole og i lokalsamfunnet. De er med på å krydre hverdagen ved å bidra på forskjellige MOT-arrangement og andre aktiviteter på eller utenfor skolen i regi av MOT lokalt eller sentralt. Noen av tiendeklassingene gjennomfører også foreldremøte for 7.klasseforeldre.

MOT i fritid

MOT i Fritid er et tiltak for positiv kultur- og verdibyggning på ungdoms fritidsarena. Treneren/lederen for laget eller foreningen bruker MOT til å forsterke sitt holdningsskapende arbeid blant ungdom. Fritidsarenaen blir dermed en treningsarena der ungdom i stor grad får sette MOT-verktøyene ut i livet.

MOT til lærere

For å skape en positiv kultur på skolen, styrke læringsmiljøet og helhetstankegangen som MOT jobber ut fra er det viktig at lærerne kjenner til og har eierskap til MOT. Lærerne blir fulgt opp gjennom årlig møte med MOT-informatørene. Her avklares forventninger begge veier og årets program med innhold, tema og mål gjennomgås. Lærerne får også et eget hefte med innhold i de ulike besøkene, tema, mål og forslag til oppfølging mellom MOT-besøkene. De ulike forslagene er linket opp mot kompetansemål i ulike fag.

Ved oppstart av MOT på en skole og deretter annethvert år gjennomføres det lærerforedrag av MOT sentralt.

Ledelse med MOT

Forankring i lokalsamfunnets og nærmiljøets toppledelse er en viktig suksessfaktor for å lykkes med MOT. For lokal MOT-ledelse består tiltaket Ledelse med MOT av følgende:

- Skolering/opplæring, 2 – 4 dager avhengig av rolle
- Årlig deltagelse på to dagers sentral samling – Landslagssamling
- 4 styremøter i året i lokalsamfunnet

I tillegg kan de delta på en fire dagers Signalbærer med MOT-samling på MOT-Camp – som er for lokal MOT-ledelse.

Drømmeoppfylleren

I perioden 23. mai – 11. juni 2003 fikk Andreas Ebbesen som 13-åring sin drøm oppfylt da han gikk på ski over Grønland. Pengene som ble samlet inn i forbindelse med turen gikk til MOT og skulle brukes til å stimulere og realisere andres drømmer.

MOTs Drømmefond oppfylder drømmer til ungdommer i Lokalsamfunn med MOT og Nærmiljø med MOT. Gjennom programmet MOT i ungdomsskolen får ungdom på 9. trinnet anledning til å søke fondet om å oppfylle nettopp sin drøm.

“remind me”

er synliggjøring av MOT-logen som en reminder på budskapet.

OPP.dager med MOT

Gjennom Lokalsamfunn med MOT og Nærmiljø med MOT arrangeres det ulike MOT-arrangement av og med ungdom og det lokale MOT-teamet. Arrangementene skal være en opplevelse og de skal bidra til å styrke eierskapet og gleden av MOT lokalt.

Mot til å leve-boka

er en bevisstgjørings- og livsbok i holdninger, verdier og kulturbygging. Boka er et verdifullt redskap for MOTs medarbeidere og aktører, og for målgruppene. Boka inneholder MOT-gründerens tanker og erfaringer, blandet med historier og setninger som er hentet fra utvalgte og inspirerende forfattere. Dette er satt inn i en sammenheng med MOTs grunnverdier og byggesteiner.

MOT-låter

MOT har flere MOT-låter som er spilt inn. Mange ungdommer i lokalsamfunnene fremfører selv disse sangene på ulike MOT-arrangement.

MOT-magasinet

MOT-magasinet handler om ungdom og hvor leseren blir bedre kjent med hvordan de unge opplever ungdomstiden. MOT-magasinet målgruppe er voksne, men er skrevet på en måte som gjør at ungdom også har lyst til å lese det.